یادداشت

نقطه هدف جهاد ابتدایی دردکترین دفاعی جدید ایران

سیدعبدالله متولیان
کارشناس سیاسی

رهبر معظم انقلاب در پیام سیزدهم آبان اقدامات ایران در پاسخ به تجاوز امریکا را «جهادی ابتدایی علیه استکبار در جغرافیای بدون مرز» توصیف کردند. این تعبیر را باید در پرتو تحول منطق دفاعی ایران فهمید. عبور از انتظار برای حمله دشمن و پاسخ پس از آن به پیشگیری از تبدیل تهدید به تجاوز عملی. هدف، نه آغاز جنگ که منصرف کردن دشمن از تصمیم به جنگ است.

۱- از پاسخ به حمله تا بستن راه تجاوز: تا پیش از این پیام بازدارندگی ایران را می‌شد در عبارت «دوران بزن دررو تمام شد، یکی بزنی، ده تا می‌خوری» خلاصه کرد. اما فرامین اخیر بر آمادگی هوشمند، پاسخ فوری و مؤثر، نداشتن محدودیت جغرافیایی در پاسخ، تقویت توان اطلاعاتی و دفاعی و به‌روزرسانی بانک اهداف تأکید دارند. پیام سیزدهم آبان نیز اقدامات دفاعی ایران در برابر تجاوز را دارای بعدی فراتر و جهادی ابتدایی علیه استکبار می‌خواند.

این تحول را می‌توان گذار از بازدارندگی واکنشی به بازدارندگی پیشگیرانه دانست، یعنی ایران نمی‌خواهد منتظر بماند تا دشمن تهدید خود را عملی کند، که در این صورت حتی پشیمان ساختن دشمن جبران‌کننده خسارات وارده نخواهد بود. ایران در دکترین جدید دفاعی می‌خواهد پیش از تجاوز، محاسبات او را تغییر دهد. ۲- دو پیام اصلی برای نظام محاسباتی دشمن: نقطه هدف رویکرد جهاد ابتدایی در دکترین دفاعی، ایجاد دو باور قطعی در ذهن دشمن قبل از تجاوز است. اول، هزینه تجاوز غیرقابل پیش‌بینی، غیرقابل تحمل و غیرقابل جبران خواهد بود. دشمن نباید تصور کند می‌تواند زمان، مکان و دامنه درگیری را تعیین کند، ضربه بزند و سپس با هزینه‌ای محدود از بحران خارج شود. هر اقدام تجاوزکارانه باید پیامدهایی فراتر از برآورد اولیه او داشته باشد، به‌گونه‌ای که امکان مدیریت و کنترل یک‌جانبه بحران را از دست بدهد. دوم، تجاوز هیچ دستاورد راهبردی قابل دفاعی برای دشمن در پی نخواهد داشت. حتی اگر دشمن خسارتی وارد کند، نباید بتواند آن را به پیروزی سیاسی، تضعیف استقلال ایران، شکستن اراده ملی یا تحمیل خواسته‌های خود تبدیل کند. خسارت زدن به ایران، الزاماً به معنای پیروزی بر ایران نیست. این دو اصل، مکمل یکدیگرند؛ اولی محاسبه هزینه را تغییر می‌دهد و دومی امید به دستاورد را از بین می‌برد. ۳- جهاد ابتدایی در میدان عمل چه معنایی دارد؟: در این چارچوب، ابتکار دفاعی در چند عرصه دنبال می‌شود، شناخت و کشف زودهنگام تهدید، آمادگی نظامی و فناوری بومی، بی‌اثر کردن تصور وجود پناهگاه امن برای متجاوز در فاصله‌های جغرافیایی، استفاده هماهنگ از ظرفیت‌های سیاسی، اقتصادی، اطلاعاتی و رسانه‌ای؛ تقویت انسجام و اعتماد ملی و پیوند امنیت ایران با نظم امنیتی منطقه (بلکه جهان) و وحدت جبهه مقاومت.

۴- چرا واژه جهاد ابتدایی؟: این تعبیر در چارچوب پیشگیری، پیامی روشن برای دشمن دارد. ایران آغازگر هیچ جنگی نبوده و نیست و در دکترین جدید دفاعی هم ایران قصد ندارد ابتکار عمل را به متجاوز واگذار کند و اجازه دهد او به‌تنهایی درباره زمان، مکان و پایان بحران تصمیم بگیرد.

البته «جهاد ابتدایی» در فقه اصطلاحی دارای مبانی و شرایط مشخص است و فقها درباره اختیار آن در عصر غیبت اتفاق نظر ندارند. دیدگاه مشهور شرایط سخت‌گیرانه‌ای برای آن قائل است. در مقابل، دیدگاهی فقهی، حکم فقیه جامع‌الشرایط متصدی ولایت امر را در صورت اقتضای مصلحت جایز می‌داند. بنابراین، نه می‌توان این بحث را با ادعای انحصار مطلق در امام معصوم خاتمه‌یافته دانست و نه از این تعبیر، مجوز آغازکردن جنگ استخراج کرد. اگرچه جهاد ابتدایی در پیام مقام معظم رهبری صرفاً در حوزه دفاعی و با رویکرد پیشگیری از عملی شدن تهدید و وقوع نیات شوم دشمن بوده و ربطی به جهاد ابتدایی در مقام آغازگر جنگ ندارد، بر این اساس جدا کردن عبارت از متن و زمینه آن و معرفی کردن رویکرد دفاعی به‌عنوان جنگ‌طلبی، تحریف معناست. از طرف دیگر جهاد ابتدایی در این خوانش راهبردی، اعلام یک واقعیت به دشمن است: اگر تجاوز کنی، هزینه‌ای فراتر از تحمل و جبران خود خواهی پرداخت و حتی اگر خسارتی وارد کنی، به دستاوردی راهبردی نخواهی رسید. هدف، گران کردن و بی‌حاصل کردن جنگ در اندیشه و نیت دشمن قبل از هر گونه اقدام است. بازدارندگی واقعی وقتی شکل می‌گیرد که نظام محاسباتی دشمن به هم ریخته و پیش از تصمیم به تجاوز، از عملی کردن تهدید خود منصرف شود.

خبر آخر

رحیم صفوی: شهید طهرانی‌مقدم در راه افزایش برد موشک‌ها به شهادت رسید

دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا گفت: شهید طهرانی مقدم جانشان را فدای برد موشکی ایران کردند و می‌گفتند توان موشکی بازوی قدرتمند ایران است.

به گزارش ایرنا، سرلشکر رحیم صفوی در دیدار اعضای دفتر حفظ و نشر آثار رهبر شهید انقلاب با خانواده شهید طهرانی مقدم گفت: شهید طهرانی مقدم جانشان را فدای برد موشکی ایران کردند و می‌گفتند توان موشکی بازوی قدرتمند ایران است

دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا ادامه داد: وقتی به محضر رهبر شهید در سال ۱۳۸۶ رسیدیم ایشان فرمودند باید بالای ۲هزار موشک داشته باشیم. شهید طهرانی مقدم برای افزایش برد موشک تحقیقاتی داشتند و در همین راه به شهادت رسیدند.

سرلشکر رحیم صفوی گفت: وقتی صیاد شیرازی را شهید کردند به شهید طهرانی مقدم گفتم باید انتقام این شهید را بگیریم، همه پایگاه‌های اشرف و منافقین را بعد از شهادت شهید صیاد شیرازی با موشک زدیم. وی همچنین گفت: سلام آیت‌الله سید مجتبی حسینی خامنه‌ای را به خانواده شهید طهرانی مقدم می‌رسانم.

در ادامه مهدی فضائلی عضو دفتر حفظ و نشر آثار رهبر شهید انقلاب در دیدار اعضای دفتر حفظ و نشر آثار رهبر شهید انقلاب با خانواده شهید طهرانی مقدم گفت: شهید طهرانی‌مقدم نامه بسیار جالبی، احتمالاً در سال ۱۳۸۴، به رهبر شهید انقلاب نوشت که تعابیر فوق‌العاده‌ای در آن به کار برده بود. وی افزود: ولایت‌مداری این شهید بزرگوار را نیز باید در چارچوب ایمان عمیق ایشان تفسیر کرد. فضائلی خاطرنشان کرد: شهید طهرانی‌مقدم در این نامه نوشته بود: «ما در زمان امیرالمؤمنین(ع) نبودیم و این حسرت برای ما باقی مانده که نتوانستیم در رکاب ایشان کاری انجام دهیم؛ می‌خواهیم این حسرت را در رکاب شما جبران کنیم.» وی تأکید کرد: شهید طهرانی‌مقدم در ادامه خطاب به رهبر شهید انقلاب تأکید کرده بود: «می‌خواهیم دست شما را پر کنیم و شما را دلگرم کنیم.» عضو دفتر حفظ و نشر آثار رهبر شهید انقلاب افزود: ما هیچ‌گاه ندیدیم رهبر شهید انقلاب در سخنان خود اغراق کنند. حتی در پیام‌های تسلیت برای شخصیت‌های مختلف، اعم از علما و غیرعلما، واژگانی را به کار می‌بردند که به آنها اعتقاد داشتند. فضائلی گفت: ایشان تأکید می‌کردند که تعابیر و واژگان را بر اساس باور واقعی خود به کار می‌برند و در بیان ویژگی‌های افراد هیچ‌گونه اغراقی نداشتند. وی افزود: وقتی رهبر شهید انقلاب با شناختی که از شهید طهرانی‌مقدم داشتند، ایشان را «دانشمند» نامیدند، این تعبیر کاملاً آگاهانه و دقیق بود.

بهارستان

هشدار قالیباف درباره تکرار خطا و ماجراجویی امریکا

خطا کنید جغرافیای نبرد را ما تعیین می‌کنیم نه شما

رئیس مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران در وضعیت «نه جنگ، نه صلح» باقی نخواهد ماند، تصریح کرد که مسیر توافق با امریکا فقط در صورت پذیرش هفت شرط منطقی ایران باز خواهد بود. در غیر این صورت، هر گونه خطای دوباره واشینگتن با معادلاتی روبه‌رو خواهد شد که جغرافیای آن را توان و اراده نیروهای مسلح ایران تعیین می‌کند، نه خواست امریکا. محمدباقر قالیباف همچنین با اشاره به رونمایی از شهر جدید موشکی، این دستاورد ارزشمند را که در حین جنگ و زیر آتش دشمن ایجاد شده است، فراتر از یک دستاورد فنی و دفاعی، بلکه نمادی از تغییر معادلات راهبردی در منطقه توصیف کرد.

به گزارش خانه ملت، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، در نشست علنی روز گذشته مجلس و در نطق پیش از دستور خود، با اشاره به سالروز شهادت سردار سرلشکر شهید حسن طهرانی‌مقدم و جمعی از نیروهای جان‌برکف نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، این روز را که به نام روز ملی هوافضا نامگذاری شده است، گرامی داشت و به فرماندهان، همرزمان و خانواده‌های شهدای این نیرو تبریک گفت.

قالیباف در ادامه با اشاره به رونمایی از یک شهر جدید موشکی اظهار کرد: این دستاورد ارزشمند که در حین جنگ و زیر آتش دشمن ایجاد شده است، فراتر از یک دستاورد فنی و دفاعی است و نمادی از تغییر معادلات راهبردی در منطقه به شمار می‌رود. رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به ظرفیت‌های نیروی هوافضای سپاه گفت: امروز نیروی هوافضا ترکیبی از تجربه جوانان دهه ۴۰ با ایمان جوانان دهه‌های ۶۰ و ۷۰ است؛ سازمانی که با تکیه بر سنت‌های الهی و شعار «ولکن‌الله رمی»، ناممکن‌ها را ممکن کرده و خواب را از چشمان رژیم صهیونیستی ربوده و به مردم مقاوم ایران، ملت‌های آزاده منطقه و جهان و به‌ویژه کودکان مظلوم فلسطینی، امید و عزت بخشیده است.

دود جنگ به چشم خیلی‌ها خواهد رفت

وی در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اینکه ایران در وضعیت نه جنگ و نه صلح باقی نخواهد ماند، موضع کشورمان درباره مذاکره و احتمال وقوع جنگ را تشریح کرد و گفت: در سایه دستاوردها و مجاهدت‌های نیروی هوافضا و همه نیروهای مسلح کشورمان، در وضعیت «نه جنگ، نه صلح» نخواهیم ماند و برای ما اصلاً مهم نیست که امریکا می‌خواهد مذاکره کند یا جنگ. قالیباف با اشاره به شروط ایران برای توافق با امریکا افزود: همان‌طور که قبلاً تأکید کرده‌ام در وضعیت «نه جنگ، نه صلح» نخواهیم ماند و برای ما اصلاً مهم نیست که امریکا می‌خواهد مذاکره کند یا جنگ؛ اگر هفت شرط منطقی ما را که نتیجه مجاهدت‌های ملت ایران است بپذیرند، مسیر توافق باز است اما اگر این‌بار امریکایی‌ها خطایی کنند، جغرافیای نبرد را توان و اراده نیروهای مسلح ایران تعیین خواهد کرد، نه خواست و اراده آنها و دود جنگ جدید به چشم خیلی‌ها خواهد رفت.

رئیس مجلس شورای اسلامی همچنین در واکنش به اظهارات وزیر خزانه‌داری امریکا، ادبیات وی را مورد انتقاد قرار داد و گفت: اظهارات سخیف و ادبیات غیراخلاقی وزیر خزانه‌داری امریکا نشان‌دهنده استیصال عمیق آنان در مواجهه با اقتدار جمهوری اسلامی است. وی با اشاره به شکست‌های راهبردی امریکا در خلیج فارس اظهار کرد: کسی که به دلیل ترس از سایه تهدیدها از خانه خود به پناهگاه‌های نظامی گریخته است، بهتر است به جای توهین به ملت‌های بزرگ، به شکست‌های استراتژیک خود در خلیج فارس بیندیشد.

معیشت مردم، میدان مهم در کنار عرصه نظامی

قالیباف در ادامه سخنان خود، توجه به مسائل اقتصادی و معیشتی مردم را یکی از مسئولیت‌های اصلی مسئولان دانست و تأکید کرد که نبرد کشور تنها به عرصه نظامی محدود نمی‌شود. وی با بیان اینکه اصلی‌ترین نبرد ما در کنار میدان نظامی، میدان تولید و معیشت مردم است، گفت: تورم، بیکاری و نوسانات قیمت مسائلی نیستند که با سخنرانی یا بخشنامه حل شوند. رئیس مجلس شورای اسلامی حفاظت تمام‌عیار از سفره مردم را کمترین و بدیهی‌ترین وظیفه مسئولان دانست و با اشاره به مقاومت بیش از هشت‌ماهه مردم در برابر یکی از بزرگ‌ترین جنگ‌های تاریخ، بر ضرورت توجه جدی به وضعیت معیشتی جامعه تأکید کرد.

رئیس مجلس در بخش دیگری از نطق خود به موضوع چندنرخی بودن کالاها و ضرورت نظارت بر بازار پرداخت و تصریح کرد که اگر گاهی به دلیل تورم، افزایش قیمت یک کالا اجتناب‌ناپذیر باشد، چندنرخی بودن یک کالای مشابه به هیچ وجه ارتباطی با تورم ندارد و ناشی از نبود نظارت بر بازار است. قالیباف با تأکید بر ضرورت اصلاح این وضعیت گفت دستگاه‌های متولی موظف‌اند با نظارت و اجرای طرح‌های ضربتی، شرایط بازار را اصلاح کنند. وی همچنین از کمیسیون‌های صنعت و معدن، حقوقی و قضایی و اقتصادی مجلس خواست گزارش‌های نظارتی خود را درباره وضعیت قیمت‌ها و بازار آماده کنند تا مقصران نبود نظارت بر قیمت‌ها به مردم معرفی شوند و گزارش مربوطه در اختیار افکار عمومی قرار گیرد.

نمای نزدیک

طرح اصلاح قانون وزارت اطلاعات یک فوریتی شد

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی دیروز مجلس شورای اسلامی با یک فوریت طرح اصلاح قانون تأسیس وزارت اطلاعات مصوب ۳ شهریور ۱۳۶۳ با ۱۹۲ موافق، ۴۹ رأی مخالف و چهار رأی ممتنع از ۲۴۷ نماینده حاضر موافقت کردند. پیش از این بنا بود که دو فوریت این طرح مطرح شود ولی ابراهیم عزیزی رئیس کمیسیون امنیت ملی پیشنهاد داد که برای اخذ نظرات کارشناسی یک فوریت این طرح به رأی گذاشته شود. محمدباقر قالیباف پس از موافقت نمایندگان با درخواست یک فوریت طرح اصلاح قانون تأسیس وزارت اطلاعات از تلاش‌های نیروهای وزارت اطلاعات قدردانی کرد و گفت: از طرف خودم و همه نمایندگان مجلس به عزیزان، رزمندگان و سربازان گمنام امام زمان (عج) در وزارت اطلاعات خدا قوت و خسته نباشید می‌گویم. این عزیزان در دو جنگ گذشته انصافاً خوش درخشیدند. رئیس مجلس شورای اسلامی افزود: با توجه به اینکه امروز دوفوریت این طرح به یک‌فوریت تبدیل شد، فرصت مناسبی فراهم شده تا مسئولان وزارت اطلاعات و نمایندگان بدنه این وزارتخانه، نظرات خود را در فرآیند بررسی کارشناسی در کمیسیون مطرح کنند. بنده، دوستانمان در کمیسیون و هیئت‌رئیسه مجلس آماده‌ایم نظرات این عزیزان را به‌طور دقیق بشنویم تا اصلاح ساختاری مورد نظر با دقت و توجه کافی دنبال شود. قالیباف افزود: هدف از این اصلاحات افزایش پویایی وزارت اطلاعات است، تلاش می‌کنیم ضمن افزایش پویایی این وزارتخانه، تدابیر مقام معظم رهبری و فرماندهی معظم کل قوا را نیز در شرایط حساس کشور پیش ببریم. رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به هماهنگی‌های انجام‌شده با دولت در این زمینه افزود: برای ارائه این طرح، هماهنگی‌هایی با دولت انجام شده و با رئیس‌جمهور نیز به‌صورت مفصل گفت‌وگو کرده‌ایم. قالیباف ابراز امیدواری کرد همکاری دولت و مجلس بتواند آینده بهتری برای کارکنان و مجموعه وزارت اطلاعات رقم بزند. روح‌الله متفکر آزاد عضو هیئت‌رئیسه مجلس نیز به ایرنا گفت: این طرح که مجلس امروز با یک فوریت آن موافقت کرد به کمیسیون ارجاع و کار کارشناسی روی آن انجام می‌شود و پس از ۱۰ روزه و اخذ پیشنهادات، در مجلس مطرح خواهد شد و در صحن علنی مورد بررسی قرار خواهد گرفت و نظر مجلس اعلام خواهد شد.

دفاعی

فاطمه بصیری

الگوی عملیاتی جدید ایران در منطقه

چشم و گوش امریکا در خلیج فارس کور می‌شود

دومینوی حملات سپاه به زیرساخت‌های امنیتی اطلاعاتی امریکا در منطقه، یک واقعیت جدید را در معادلات امنیتی آب‌های خلیج فارس ایجاد کرده است. ایران به فاصله کمی از حملات نقطه‌زنی به یک رادار هشدار اولیه در بحرین، رادار سایت پدافندی امریکا در پایگاه بالگردی الرفاع بحرین را با شش پهپاد مورد هدف قرار داد. طبق اطلاعیه سپاه، اصابت دقیق و موفق این پهپادها در مناطق مختلف بحرین شنیده شده و توانسته است بار دیگر توانمندی عملیاتی سپاه را به رخ بکشد.

سپاه این عملیات را بخشی از پاسخ قاطع و کوبنده به تجاوز آشکار ارتش ایالات متحده اعلام کرد که نشان می‌دهد برنامه به‌ظاهر اسکورت و، در واقع، قاچاق نفت در تنگه هرمز با شکست کامل روبه‌رو شده است. در ادامه سپاه با اعلام قاطعانه بسته بودن تنگه هرمز هشدار داد که هر گونه تجاوز دشمن امریکایی با پاسخی سخت‌تر و کوبنده‌تر روبه‌رو خواهد شد. پیش از این نیز، سپاه یک رادار هشدار اولیه امریکا در بحرین را هدف قرار داده بود. اهمیت این رادار در آن است که سامانه هشدار اولیه از اجزای اصلی سامانه‌های مراقبت و دفاع هوایی است و وظیفه شناسایی تهدیدات احتمالی در مراحل اولیه و انتقال اطلاعات لازم به مراکز فرماندهی را بر عهده دارد. این دو عملیات به همراه ضربه به سامانه‌های کمک ناوبری در جزیره دیدمار عمان، گویای الگوی جدید عملیاتی ایران در آب‌های پیرامون تنگه هرمز است. ایران عملیات خود را در دو بعد شدت و دامنه گسترش داده است، به‌گونه‌ای که هم شمار پرتابه‌های به‌کاررفته افزایش یافته و هم دامنه بانک اهداف گسترده‌تر شده است.

ایران منطق پاسخگویی را حفظ کرده است

طبق گفته سپاه این حملات هم به منظور حفظ منطق پاسخ متقابل به امریکا و هم حذف اقدامات مداخله‌جویانه امریکا در مدیریت تنگه هرمز اعمال شده است.

امریکا طی ماه‌های اخیر، حملات به مراکز دیده‌بانی و رادارهای اطلاعاتی ایران را در سواحل جنوبی کشور اختیار کرده بود. اقدامی که با حفظ فضای جنگ علیه ایران، تلاش داشت که با ضربه به سیستم‌های کنترل‌کننده آب‌های جنوبی، بازگشایی تنگه هرمز را میسر کند. اما در عمل، این حملات نتوانست ضربه‌ای به توان حفاظتی ایران وارد نماید و روزنه‌ای برای بازکردن تنگه هرمز به وجود آورد. از طرف دیگر، این کشور تلاش می‌کرد با اقداماتی نظیر مقصر دانستن ایران در به هم خوردن توافق و تداوم بازی مذاکره، کشور را در یک انفعال اجباری قرار دهد و فرصت پاسخگویی را از ایران بگیرد. در واقع، امریکا هم شیوه سیاسی و هم نظامی را کاربست تا تنگه هرمز را طبق اهداف خود باز کند و با آزادسازی تردد شناورها، خود را از پیامدهای آینده نجات دهد. اما ایران بارها به صراحت اعلام کرد که آمادگی خود را برای هر گونه تجاوزی حفظ کرده و با پافشاری به شروط هفتگانه خود، برای هر دو گزینه جنگ و مذاکره به‌طور هم‌زمان آماده است و این دو را متضاد یکدیگر نمی‌داند. قالیباف در این مورد گفته بود، ایران می‌تواند از قدرت نظامی در صورت لزوم استفاده کند، در حالی که در زمان مناسب و از موضع قدرت وارد مذاکره می‌شود. حملات تلافی‌جویانه کنونی ایران نیز در این چارچوب قرار می‌گیرد و نشان می‌دهد که حتی اگر امریکا تمایلاتی را در خصوص مذاکره ابراز و گمانه‌هایی ایجاد نماید، از پاسخ متقابل به اقدامات خصمانه و ارتقای آمادگی دفاعی خود دست نخواهد کشید.

حملات غافلگیرانه در کمین امریکا

ایران با نمایاندن ارتقای سطح عملیات در آب‌های جنوبی و پیگیری سیاست توسعه و به‌کارگیری تسلیحات جدید در جنگ احتمالی آتی، می‌تواند این پیام را به امریکا مخابره کند که در مراحل بعدی حملات، غافلگیری‌های تازه‌ای در انتظار آن خواهد بود. در این چارچوب، ارتقای قابلیت‌های ایران برای وارد کردن ضربات راهبردی به مراکز اطلاعاتی و سامانه‌های نظارتی امریکا که همچون چشم و گوش این کشور در حفاظت از منافع منطقه‌ای این کشور هستند، می‌تواند دامنه تهدیدات پیش‌بینی‌نشده علیه واشینگتن را گسترش دهد. محسن رضایی طی هفته اخیر به استفاده از سلاح‌های جدید و هدف‌گیری پایگاه‌های دوردست امریکا، حتی در خاک اروپا هشدار داده بود. از طرف دیگر، ضربه به سیستم‌های پدافندی امریکا در منطقه می‌تواند توان کشف و مقابله با حملات بعدی ایران را تحت تأثیر قرار دهد. در ابعاد بزرگ‌تر، این ضربات می‌تواند به کاهش توان و اراده امریکا برای ادامه جنگ احتمالی منجر شود. الجزیره ضمن هشدار به وقوع تنش‌های جدید می‌گوید، ایران پیش‌تر به تأسیسات نظامی امریکا در کشورهای همسایه پاسخ نظامی نمی‌داد، اما اکنون این وضعیت تغییر کرده است.

تنگه هرمز در دستان ایران است

علاوه بر موارد فوق، حفظ راهبرد تنبیه کشتی‌های متخلف که با هماهنگی امریکا مسیرهای غیرقانونی را اختیار می‌کنند و همچنین ردیابی و انهدام پهپادهای گران‌قیمت امریکا همچون پهپادهای سری MQ نشان می‌دهد که تهران با ارتقای توان نظامی، قدرت خود را برای مدیریت تنگه هرمز افزایش داده است. مؤسسه مطالعات جنگ معتقد است که تهران با این حملات، توانسته به کشورهای منطقه و صنعت کشتیرانی نشان دهد که امریکا قادر به تضمین امنیت آن‌ها در برابر حملات ایران نیست. برای امریکا که خود را ضامن امنیت خلیج فارس معرفی می‌کند و با اعزام تجهیزات و ناوهای جنگی پیشرفته، ادعای تأمین امنیت را بیش از پیش مطرح کرده است، تکرار حملات ایران به تأسیسات راداری این کشور، پرسش‌هایی جدی درباره کارآمدی چتر امنیتی واشینگتن را افزایش کرده است. ناظران سیاسی گفته‌اند، تداوم چنین وضعیتی جایگاه امریکا را به‌عنوان قدرت مسلط و برخوردار از دست برتر در معادلات نظامی و در نتیجه بازدارندگی تضعیف کرده است.

از حاشیه تا متن

ستون دوشنبه‌ها

تقی دژاکام
روزنامه‌نگار

آقای رئیس‌جمهور کجاست؟

شاید شما هم از کسانی باشید که دوست داشته یا دارید که در جوار حرم یکی از معصومین علیهم‌السلام زندگی می‌کردید. شاید با خودتان می‌گویید اگر نجف بودم، اگر کربلا بودم یا در همین ایران عزیز خودمان اگر مشهد بودم، حتماً روزی یک بار به حرم مشرف می‌شدم و به امام عزیزم عرض سلام و ادب می‌کردم.

راستش این است که من هم یکی از همین آرزوهای شما را داشتم که با لطف و عنایت خداوند مهربان سال‌هاست به آن دست یافته‌ام و اگر نه هر روز، اما سعی می‌کنم مرتب به محضر امام رئوف مشرف بشوم و از نور آن خورشید، نیرو و انرژی بگیرم.

از زمانی که رهبر شهیدمان با آن تشییع باشکوه و تاریخی در جوار امام هشتم آرام گرفت، هیچ ثانیه و آنی در شبانه‌روز نبوده است که مزارش در دارالذکر حرم مطهر خالی از خیل عاشقان و دلدادگان او باشد. حتماً شما هم در سیما و شبکه‌های مجازی دیده‌اید که هر کس با زبانی و با حس و حالی با خامنه‌ای شهید حرف می‌زند، درددل می‌کند، شعر می‌خواند، شعار می‌دهد، قرآن تلاوت می‌کند، اشک می‌ریزد و... در این میان، کسانی چون من، به‌خصوص اگر در لباس سبز خدمت در حرم باشیم، در معرض پرسش‌های پرشمار مشتاقان آن رهبر شهید قرار داریم که مزار آقا کجاست؟ مزار رهبر کدام سمت است؟ دارالذکر در کدام صحن قرار دارد؟ و از این دست سؤالات.

از همان اولین شب دفن رهبر عزیز، ما با این پرسش پرتکرار آشنا شده‌ایم تا الان. و البته این سؤال، پرسشی طبیعی و بدیهی و قابل انتظار، به خصوص از سوی کسانی است که در ۹ ماه اخیر به مشهد مشرف نشده‌اند. اما یک پرسش دیگر در دو سه ماه اخیر دوباره مطرح و پرتکرار شده و راستش را بخواهید این دوباره مطرح شدنش برای ما عجیب است: قبر آقای رئیسی کجاست؟ مزار رئیس‌جمهور کدام طرف است؟

چرا عجیب؟ این سؤال همیشه و از روزی که آن مرد خدمت به شهادت رسید در حرم مطهر مطرح بوده و است، اما به مرور از تعداد کسانی که این سؤال را می‌پرسیدند کم می‌شد و از زمان به خاکسپاری آیت‌الله خامنه‌ای کمتر شد و نوک سؤالات به سمت دارالذکر بود، اما در این یکی دو ماه اخیر به طور معناداری مردم دوباره به سراغ پرسیدن مزار رئیس‌جمهور شهید و رفتن و بر روح بلند آن مرد فاتحه خواندن و برای او دعا کردن روی آورده‌اند. در این مدت چه اتفاقی و درست‌تر بگویم چه اتفاق جدیدی افتاده است که مردم دوباره سراغ رئیسی را می‌گیرند و برای رفتن بر سر مزار او خادمان حرم را مورد پرسش‌های پرتکرار خود قرار می‌دهند؟ چه شده که مردم دلشان برای رئیس‌جمهور خدمتگزارشان تنگ شده است؟ این سؤالی است که ذهن خود مرا هم به خود مشغول کرده است. گفتم شاید شما پاسخی برای آن داشته باشید....

گزیده خبر

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس:

NPT در شرایط جنگی فعلی قابل اجرا نیست

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، با تأکید بر اینکه معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) در شرایط جنگی فعلی قابل اجرا نیست، اعلام کرد تصمیم‌گیری درباره این موضوع و تغییر احتمالی دکترین هسته‌ای باید در سطح کلان نظام انجام شود.

به گزارش خانه ملت، حسن قشقاوی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، عصر دیروز در نشست خبری درباره تحولات منطقه، مذاکرات با امریکا، مدیریت تنگه هرمز و مسائل هسته‌ای، گفت: هدف دشمن تسلیم ایران است، اما دشمن و لابی صهیونیستی به اهداف خود نخواهند رسید و افکار عمومی جهان جنگی بی‌حاصل و ویرانگر را نمی‌پذیرد. وی جنگ اخیر را از نظر حجم آتش و نوع تسلیحات بی‌سابقه دانست. وی با تأکید بر ضرورت توجه به مسائل معیشتی گفت حقوق‌ها با نرخ تورم تناسب ندارد و باید از بخش خصوصی، تولید و صنعت حمایت شود. این نماینده مجلس برخی اظهارنظرها درباره قیمت بنزین را ناپخته و نسنجیده خواند و گفت مسئولان باید در طرح چنین موضوعاتی دقت کنند تا احساسات مردم جریحه‌دار نشود.

قشقاوی گفت مفاد طرح مدیریت تنگه هرمز با معیارهای حقوق بین‌الملل دریایی، از جمله کنوانسیون‌های ۱۹۵۸ و ۱۹۸۲، هماهنگی دارد. به گفته وی، با دو کشور ساحلی درباره ایجاد کریدور دریایی توافق شده بود، اما مداخلات و تهدیدهای امریکا مانع اجرای آن شد. بررسی‌های کارشناسی و حقوقی طرح پایان یافته و متن برای طرح در صحن علنی در اختیار هیئت‌رئیسه است.

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی با اشاره به تحرکات نظامی امریکا در منطقه گفت: حضور تجهیزات نظامی، هواپیماهای سوخت‌رسان، استقرار هواپیماهای جدید و اعزام شناورهای جنگی به منطقه، به‌تنهایی نشانه انصراف از اقدام نظامی نیست؛ البته این تحرکات نیز به معنای قطعی بودن حمله نیست. آغاز یک درگیری لزوماً به معنای پایان سریع آن نخواهد بود و طرف مقابل نمی‌تواند زمان و ابعاد آن را تعیین کند. قشقاوی تأکید کرد نیروهای مسلح در آمادگی کامل‌اند، اما ایران آغازگر جنگ نخواهد بود و در موضع دفاع قرار دارد. قشقاوی با استناد به قطعنامه ۳۳۱۴ مجمع عمومی سازمان ملل گفت کشورهایی که امکانات، پایگاه‌ها و ظرفیت‌های نظامی خود را در اختیار متجاوز قرار می‌دهند، باید پاسخگو باشند و پرداخت غرامت از آنها قابل پیگیری است. سخنگوی کمیسیون امنیت ملی گفت مذاکرات در عالی‌ترین سطح انجام شده و توافقی جامع در اجلاس اسلام‌آباد به امضای عالی‌ترین مقامات دو کشور رسیده است. به گفته وی، رقم ۳۰۰ میلیارد دلار برای غرامت و بازسازی مطرح بوده است. وی تأکید کرد اختلافات باید از مسیر سازوکار پیش‌بینی‌شده حل‌وفصل شود. قشقاوی گفت محتوای پیشنهادهای ایران تغییر نکرده و پیش از هر مذاکره جدید، اجرای توافقات قبلی باید در دستور کار قرار گیرد. وی افزود تحریم‌های امریکا حدود ۳۰۰ میلیون نفر از مردم کشورهای پیرامونی ایران را نیز متأثر کرده است.

قشقاوی گفت از نظر وی NPT در شرایط فعلی و وضعیت جنگی قابل اجرا نیست، اما تصمیم نهایی درباره این موضوع و تغییر احتمالی دکترین هسته‌ای باید در سطح کلان نظام اتخاذ شود؛ تاکنون تصمیمی در این زمینه گرفته نشده است. وی با اشاره به نبود پروتکل مشخص برای بازدید از تأسیسات هسته‌ای پس از حمله نظامی تأکید کرد تصمیم‌گیری باید با توجه به شرایط خاص کشور و منافع و مصالح ملی صورت گیرد.